Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin ΥNEN

namiin B-M. ...ba B-M. resp. IK bolon yiledb. eble ...bleliin emenees eder byri niitelegdene ... zilde garça baina.

1933 onii Aavgustiin 12 iin eder

№183 (1040)

Zakika yne

Sara byriin 2 tek. 50 menge 3 sariin 7 tek. 50 m. 6 sariin 15 tek. 12 sariin 30 tek. dugaar nezeediin yne 10 menge

YNENII" KOROONII AADRIS
Центрсоюзная 19
№телефонная: редактора 344 секретаря 323

...ooziin yiledberiin yndesen salbari bolko-brigaadiigi bekizyylke

...lde, urida mete, byke ...ite deeree ideelkiigi ...in ygei, karin ideegee ...egter, tasag bykeniigi ...a ba enyynii koinoos ... baika tukai BK (b) ...kom ba kizaariin gyi...miteedees rajoonii em...gesen teligraamiigi bi...ederiin dugaarta toli... respyybliikiin aima...besekurialgiin kampaa...çalan jabuulka zuura, ...ilgiin ideelze gyicekiin ...gadan karza baina.

...ede, oroosoto tariaanii ...kedelmeri ekilke cag ... byri ton oiro bolzo ...ygeer bolkodoo bide...iuucalgata aza akuin ...in çanartai kedelmeri...iina şuu. Urgaca kuri...l erkim urgaca abkiin ...oz ba kolkooziin bri...kenii bykeli zil ...gedeere kedelmerilsen ...n kedelmeriiin yriigi ...ka jabadal men bolno. ...ene kedee azaliin ke... tuiliin kariuucalgata ...anç kozomdol, azal ... muugaar emkidkesen ...riiin kyçen, maşiina ...b bişeer açaglan ke...daliigi kolkooziin ba ...giin daisad bol eese...to jabuulgada kereg...oziin baiguulalta byri ...eke bolno.

...riigi kedee nutagiin ...diin kedelmeriçen by...ilgozo, urgaca kuriaal...negeç ederiigi demei ...tariaagaa cag bolzorto...rilte ygeigeer kuriaaza ... kolkooziin brigaadiin ...çen bygedeeree molo...gedees ulasiin elivaator ...an ygei yrgelze suba...a teloo bykii kyçeeree ...osotoi.

...bol toogiin talaar bol...giin derbedeki urgacii...a kedelmeride orokoo ... derben zil dotoroo ...agiin kedelmeri emkid...ar bidener tuiliin jike...atai ba dyreşeltei bol... Ede derben zil dotoroo ...d bol aza akuin ba ...talaar bekizeke kereg...ragşaa dabçasan baina, ...de tedener bol nek. ...ozon dotoroo oiriin ko...zil dotoroo kolkooz...şoviigiin bolgoko ba ...oliin sain sain kolkoo...zçonoo çanga çadaltai bolgokiin teloo temeceze baina. Kolkooznuudiin ilalta dabaka jabadalda Namiin Teb komiteediin 1932 onii fivraali 4-nii ederiin kolkooziin yrgelziin brigaada bekizyylke tukai tyykere togtool tuiliin jikeken udkatai baisan.

Menee yjede brigaada ygei baisan kolkooziigi olkoni ton berke azai. Geke zuura brigaadaa zeb bişe joson tediigeer emkidkesen kolkooziigi olkoni tiime berke bişe bolno. Iime baidal bol zarim aimaguud dotoroo garça baina, Zişeelbel: Deede Ydiin aimagiin Ibolgiin somonii „Kominteern" kokomuuna bol gurban yrgelziin brigaadatai baina; tere gurban brigaadada edlyyriiin gazariini ton adalikanaar kubaaza egesen, kedelmeriiin kyçiigi men toogoor kubaaza egesen, men tyyn çelen maşiina zebseg ba zedkeke kyçen ede bygediigi ton adalikanaar kubaasan baina. Ene komuuna bol yrgelziin brigaada emkidkekedee gazar eldyyriiin kolo oiro ba bişe bişe baidaliini saitar şinzelen yzeze kimgadasan ygei. Gekees gadana brigaada dotoroo subalta bolko ba azaliin emkidkeliin talaar ton dutuu dunda jabadal garkaas gadana №2 brigaadiin brigadiirnuudiigi keden udaa selgeke g. m. jabadal garana.

Geke zuura, iime dutuu dunda jabadal gancakan Deede Ydiin aimag dotoroo garça baina bişe karin M-Şiber, Selenge, Aga g. m. aimaguud dotoroo yzegdeze baina azai. Zarim rajoonuud dotoroo aimagiin emkinyydiin calgar nobço kandadag uçaraas kolkooznuud bol cag cagiin bekende kedelmeriiin yjede yrgelziin brigaadaa „oiro zuura" usadkadag uçaruud gardag baina. Əngeregçe ziliin baigal deerees karakada ene jabadal bol namariin cagaa tariaa kuriaalgiin ba cokilgiin kedelmeriiin yjede tokiooldodog baina. Iime koroto neleende oroson zarim keterberilegçed bol namariin kedelmeri bol ton kende kyçer, tiime tula bykii kolkooz zişeelbel nege sloozno molotiilkodo kedelmerilke bolno geze şaltagaalan bykii brigaadiin kedelmeriigi ne gedkedeg baina.

Iime yzel bol byri teseşigyi. Kolkooziin yiledberiin brigaadiigi butargan ygei bekieer bailgaza, zebeer kedelgeke tukai oroldolgo bol namariin cagaa tariaa kuriaalgiin ba cokilgiin yjed kezeeneeseç ilyy josoor tabigdaka josotoi. Uçar iimede ene yjede niudargan etegeed bol ezegyi ba tegçedkelge bii bolgozo kolkooziin yiledberide saad kiikiin zorilgoor yrkelziin brigaadiigi „oiro zuur" butargaza kedelgeke gedeg garça bolko tula ton jike angiin seremzetei baika keregtei.

Urgaca kurialgiin ba tariaa tuşaalgiin amzaltiigi kolkooziin brigaada şiidkeke baina! Ene ynen uçariigi kolkooziin tyryylegçed byken oilgozo, tere brigaadiin telee gol ankaralaa tabika josotoi. Brigaadada todorkoi sain kedelmeriiin teseb ba brigaada dotoroo salbari (beleg) bykendeni azal kedelmeriigi zebeer emkidkeke asuudalda kedeegiin somsoveed ba kolkooziin bolon ekin tyryyn namiin emkinyydiin sanal bodol tabigdaka bolno. Menee kedelmeriiin teseb bol ilangajaa çukala udkatai bolno. Namariinkedelmeri bol kabariin kedelmeriees nileed kende bolno. Kerbee kabariin cagaa gancakan gazaraa kagalka, boronoilko ba tarika keregtei. Menee bolkodo tariaagaa sainaar kuriaaza abka, namariin tarilga en gergeke, tariaagaa cokiko ba ulastaa cag bolzor dotoroo byrimesen tuşaaka kedelmeri jabuulagdaka bono şuu.

Enyyn deerees karaad yzekede kolkooziin brigaadiigi sainaar bekizyylze, tyyniigi zebeer kedelgeke ba yiledberiin byteeciigi deeşelyylke, loodor ba azalaas zugadagçadtai eris temeceze azaliin zarçam sakilgiigi çangadkaka jabadal bolbol odoo ederiin gol çukala asuudal men bolno. Kerbee ede bykii yyrgenyydi bytemzetei sainaar gyicedkeze, kolkooziin yileeberiin yndesen salaani bolko yrgelziin brigaadiigi josotoi sainaar bekizyylze çadaad tedeniigi zebeer kedelgebol tariaanii urgacii gi geelte ygei cem kuriaaza ulastaa tariaa tuşaaka ujalgaa cag bolzor toni gyicedkeze çadakabdi.

Namariin kedelmeriiin yjede keeriin konolgo emkidkeke jabadal bol basala çukala bolno. Enyyn tukai todorkoi zaabari bol menee ederiin dugaarta tolilogdoson kizkomiin ba kizgyickomiin teligraamia dotor todorkoi zaagdasan.

Kolkooziin brigaadiigi ali bolkoor bekizyylze, tedenii dunda socmeriicee ba udaarniçistvo saitar delgeryylze, kolkooziin ketelberilegçed, somsoveed ba namiin emkinyyd tariaanii urgaca kuriaalga ba tariaa tuşalgiigi amzaltatai engergeze çadana.

Əbese kuriaalga

...eliigi muugaar jabuulsanaas kuriaalgiin kedelmeri sula

Gyicedkelni jerdee 20,4 kubi

Namiin Agiin aimagiin ...n sekritaar neker Ko...rildasanaas.)

...aimagiin erke baidal ...nal azalda ebesekuriaal...sainaar engergeke yyr...liin çukala asudal men ...endee ebesekuriaalgiin ...i ertees ekilsen baibaç ...eree ton sulaar beled...abdi.

...kede, olonki somonuud ...znuud kuriaalgiingaa ...udiigi tonç sulaar em...besendee oroson koinoo ...0 kynyydiigi nemeze ... uçaruud tokiooldoson ...liin emkidkeliigi muu...oson ba „ken jikeer, ...delmerileeb tede sain ...agyi, ken muugaarç ke...b, tede bol ton adliaar ..." g. m. niudarganii teg... jabasanç uçaruud yzeg...gaa, ene zigşyyritei jaba...dkaka tukai byke kyçee ...asaabdi.

...dotoroo ene zun G. T. ...iin teseheer 127510 ga ...aisan aad, aimagiin teseb ...4 ga batalan abasan ...15 nii medeegeer 34037 ...daad baina. G. T. A. iin ...26, 7 % ba aimagiin ...20, 4 % gyicedkegdezei, ...dbaisani 289460 ceeent...4, 3 % ba syrilegdeed ...89460 c. juu ali 17, 8 % ...932 onii 10-VIII 14708 ...daad baigaasan.

...kuriaalgiin beledkelde ...tuiliin sulaar kedelme...e, maşiina zebsegyydiin ...kangaltagyi, kolkooznuu...elberileke ba emkidkeke ...keken dutuutai baigaa, basa somsoveeduudc sulaar kedelmerilsen baika jum. Zişeelbel: Kara-Şiberiin somsoveediin tyryylegçe Bazariin gegçe ebese kuriaalgiin kampaaniiigi elkim sainaar engergekiin orondo—zaiza jabasan ba Ortiin namiin orlogçodiin belegiin sekritaar Cedenii gegçe 15 konogto zaiguultaba, Mogoitiin somsoveediin sekritaar Gonçogiin gegçe kedelmeriees arcaba g. m. olon baina. Ene buzagai aaşanuud tukai nam soveediin şataar kemzeenyyd abtasan baina.

Manai aimagta ene zunii ebesekuriaalgiin yjede 400 keseg cabçaka maşiina ilgeegdeke josotoi aad, araikan 20 maşiina kyliiegdebe. 450 kes. tarmuur ilegeegdeke baisan aad, 15 kes. kylieegdeed baina, jaakadaa iime uçar bolnob gekede—GTA iin ba bişe emkinyydiin zygees ebesekuriaailgiigi oişoogoogyi geze sanagdaka baina, manai aimagta ebesenii urgaca ton sain geeşe gancala kedelmerilke ba azalaa zebeer emkidkeke, socialiis meetedeer gabşagaiçalka kereg bolood baina.

Jamar somon ebesekuriaalgada urida jabanab gekede Urida—Agiin somon kamagiin tyryyn jabana tesebee oiriin ederyydte gyicedkeze çadakaabza, tendekiin nam, komsomooliin ba zebleliin geşyyd, kolkoozçod bolşoviig josoor ebesekuriaalgada beledkeze çadaa.

Əmçiin seekter kozomdozo jabana syyliin 5 konogto men urigçaa dabkiba, emçetenii dunda jabuulka kedelmeride olonki somonuud ton sulaar kandasan—niudargaçuudta ba katuu daabaritanda ebesekuriaaka daabarinuudiigi egeegyi uçaruud yzegdesen baigaa, ene dutuunuudiigi usadkagdaa.

Kolkooznuudta kedelmerilze baigaa komuniistanar ynekeer niuurnuudaa karuulza baina, Kara-şiber, Urtiin ba busad somonii komuniistanar ebesekuriaalgiin kedelmeriigi bolşoviig josoor emkidkeze çadaagyi deerees namiin şataar kemzee abtaa Zugaalai, Alkana, Koita ba Urida agiin ba busad somonuudta kedelmerileze baisan komuniistanar—udaarna josoor kedelmerileze baina.

Əbesekuriaalgiin yjede angiin daisad lamanarnuud „Kural emkidkeke" geze basa jikeken saad kiike geze oroldoson zygeer tyynee kiize çadaagyi azai.

Tariaa kuriaalga bol kolo bişe gazaa jireed baina, 10000 garan ga tariaa kadaka aad 90 keseg zaadkatai bainabdi, ene too bol bogonikon cag dotor amzakani naidamgyi geze, ebese kadadag maşiinanuudtaa tariaa kadaka arga nuudiigi zokioozo bainabdi, zaadkanuud ba tariaa geekegyi kaircaguud ba bişeç zasabarinuudiigi kiigdeze baina.

Tariaanii urgaca bol, manai aimagta dunda zerge geeşe, manai zorilgo jub gekede negeç moncogor oroosojoo geekegyi erkim sainaar kuriaaza abka ba ulastaa tuşaaka tariaagaa tyryyşiin bolzortoni 100 % gyicedkeke geze bolşoviig josoor temecekebdi, ene kedelmeride saad tebeg kiikee galzuuran oroldozo baigaa angiin daisadiin ba tedenii tusalagçadiin korto sedelgenyydte eris sokico egçe 1933 oniigoo azaliin daabariin tesebyydiigi amzaltatai gyicedkeze çadanaa.

Ceberlelgiigi, yiledberi deere komuniistanariin avangaardiin yyrgiigi deeşelyylke temdegeer engergeke

> „Namiin ceberlelgiin zorilgo bol namiin geşyyn byriin yzel surtaliin kemzeegi deeşelyylke, namiigi ulas teriin ba emkidkeliin talaar bekizyylke, keden milioon nam ygei arad niitiin namda itegeke jabadaliigi ulam batazuulka"
> (BK (b) Namiin TK ba TKK-iin togtooloos).

Parvoozniguudiin yyriin ceberlelgiin dyngyydte,

BK (b) namiin TK bol „temer zamuudta ulas teriin keltes baiguulka" tukai togtool gargakadaa, tyyn dotoroo ton ceke ba todorkoigoor komuniistanariin zorilgiigi keleze egesen baina. Tus togtool dotoroo kelekeni:

„Temer dutuunuudiin tula ken kariuucakab? Eli bezei, en tyryylen ba ilangajaa temer zamiin komuniistnar ba namiin ygei edebkiten deere adagaas ekin kyrter kariuucalgani açagdasan baina. Komuniistanuud ba nam ygeiçyyd ba gancakan teden temer zamiin traansportiigi ketelberilkeer tadagdasan bai ka tula zamiin byke baidaliin telee ba tyynii tasaldaliin telee kariuucaka josotoi.

Komuniistnar ba nam ygei edebkitenii muu kedelmeri—temer zamiin traansportiin muu kedelmeriin uzuur ekin bolno."

Egeel iime gol rajoonuudiin ilgabari, namiin TK-dotor ba tyynii zoloodogço nek. Staalinaar egtesen baika bygeed, enyynii yndesen deere odoo engergegdeze baigaa namiin ceberlelgiin yjede temer zamiin traansportiin namiin emkiiin byke kedelmeriigi ba tuskai komuniistnariin kedelmeriigi saitar şalgaza yzeke keregtei baisan.

Temer zamiin Veerkne-Ydiin (yyzel) tasag deere namiin ceberlelge nelenkii jabaza baina. Menee temer zamiin namiin emkiiin gol salbarini bolko josotoi—paravoozniguudiin yyrte ceberlelge dyyrebe.

Ceberlelgiin yjede juu ilereeb? En tyryynde paravoozniguudiin yyr bol Leeninii namiin negen eryyl zizeken salbari asaniigi karuulna. Komuniistnariin olonki kubini yyrgelziin ceberlelgede namiin zorilgiigi muu bişeer medene, tyynçelen eeriingee yiledberiin gol zorilgonuudiigi oilgono, namiin zenkeni şugamiin telee bodoto kereg deeree temecedeg bolşoviiguudiin zişeete yzegdelyyd yyrte eceen bişe baina.

Zygeer enyynii kazuugaar namiin yyriin kedelmeride boloşogyi sula gazarnuud baika jum, edeni jikenkidee eesed komuniistnaraas şaltagaaldag ba, tere sula salbarinuudaa kyselengee gargaad baibal kengeer usadkaza bolkoor baisan azai.

Maarks—Leeninii kemyyzelgiigi abaad yzegtii. Namiin suralcaliin muu tabigdasan uçariigi jamar negen şaltagaan durcaza ker bolkob? Jaabaç bolko ygei şuu. Ene bol jaaka arga ygei eesedeeseni şaltagaalana. Əgeldee namiin suralcalda komuniistnar jike muugaar kandasan ba zarimuud ondoo surguuli juu kryzoogyydte jabaza, tende miil joson tedii kandaza eesedee surkiin kedelmeri kiisen ygei.

Odoo zunii namiin suralcaliigi jabuulza baika josotoi aad ynendee traansport deere jamarç suralcal jabana ygei. Meneeç ceberlelgiin yjede kododoo ceberlelgiin komiis ba şalguulagça kojoriin koorondo iimenyyd asuudaluud garana:

—Nege juuma unşadag juuta?
—Unşadag bi..

Caaşaa juma asuuka bolkodo olonkini ooçotoi juu unşadagaa keleze çadaka ygei baika juma. Ene jun deerees garanab gebebel, komuniistnar yrgelzedee ba bolşoviig josoor eeree eeriigee surgadag ygei deerees garana. Namiin suralcaliigi sergeeke talaar traasportiin namiin emkiiin urida aikabtar jike zorilgo baina. Ecestee namiin suralcal bol kaa-jaa kedelmerileke gekeer tabika jabadal byri jaabaç teseze boloşogyi bolno şuu.

„Temer zamiin traansportiigi josotoi deere yrgeze, tyyniigi ergen zam deere gargakiin tula traansportiin kedelmeriçed bol en ryryynde eesediingee mergeziliigi yrgeze teeknikiin keregiigi şinzen yzeke josotoi ba teeknikte şudalza sain medeke keregiin josotoi ezed bolko josotoi" geze BK (b) namiin TK zaaza egesen baina.

Ene aikabtar çukala salbariin kedelmeride paravoozniguudiin namiin yyr bol jikeken dutamaguudtai baina.

Paravoozniguudiin, maşaniistanariin, tedenii tusalagçadiin ba koçagaarnariin dunda teeknikiigi şudalka kereg ba mergezelee deeşelyylke kereg eeree bytekeer tabigdasan. Zarim maşiniistanariin dunda eesediingee mergezeliigi deeşelyylke tukai oroldolgiin baikada namiin yyriin zygees tyyniigi kalan abça emkidkeke jabadal ygei baikani gaikaltai. Veerkni-Ydiin tasag deere 30-40 zilde paravoozto jabasan maşiniistanar bii ba teden bol teeknikiigi şudalka talaar kedelmeriigi ketelbe rilze çadakaar aad, karin curguutai mete eesediin turşalgiigi busadta kubaaldaka ygeigeer yle baran zarimdaa eesediingee erdemees zaluu maşiniistanartai kubaaldakiigi duraldag ygei baina.

Ede byken bol, namiin yyr bol teeknikiin surtal nebteryylke zorilgiigi tabiaa ygei ba ene zorilgiigi toiruulan niitiigi elsyylen emkidkeze çadaa ygei asaniigi ileryylne.

„Yiledberiin teeknikiigi baga juu jikeç bol eerçelen tanisan ba şine onisondo suramçasan yrgelziin byriideltei kedelmeriçed ygeigeer urigçaa dabkiza bolko ygei ba yiledberiin tesebyydiigi gyicedkeze bolko ygei asaniigi todoruulka keregtei aal" geze kelesen nek. Staalinii zaabariigi oilgoko keregtei şuu. BK(b) namiin TK bol eeriingee togtool dotoroo juu geze zaasan bainab gebel:

„medereltei zarçamiin bodol sedkeliigi, azaliin mericeegi yrgeke keregtei, zadagai samuu jabadaliigi ecesleke keregtei ba oronii urida tuiliin jike kariuucalgatai asanaa medereke jabadaliigi kedelegçed byride taraan nebteryylke, temer zamiin traansport bol todo ba tasaldal çaasiin onison meteer kedelmerilke bolkiigi kyseke keregtei" gesen baina.

Bide paravooziin yyrte jamar baina be? Paravoozuudiin 30 kubi aas ilyyni ebeçen, ene bol paravoozniguudiin dunda maşiinadaa kaikaramza ygei kandadagiigi, paravooziin paarkiigi eryyl bolgokiin tula sula temecedegi niuur deere keleze egene. Olonki komuniistanarta nam ba zasagiin gazaraar daalgasan gyn keregte kariuucaka mederel ygei. Socialiis mericee ba udaarnigçalga komuniistanariin dunda bii, zygeer joso zaasan, mericeenii yriin byridkel ygei ba tyynçelen namiin daabariigi gyicedkesenii byridkel ygei.

Namiin kyçiigi yiledberi deere kubaarilan tabigdasan, zygeer jamaraar tabigdasan be? Kododoo kynyyd gyildedeg, komuniistanariigi biderdeg ba olzo „çadadag ygei", iimede demii cagi engerge ke ba oilgogdoko ygei kudkaliaa garadag baina.

Ecestee namiin TK-iin togtooldo juu geze kelesen bainab gebel:

„traansport deere angiin daisan guud, niudargaçuudtai ba bişe koroton etegeedyydtei yrgelze temecel jabuulka keregtei, traan sportada kedelegçedte kubiskaliin seremziiin medereliigi kurcadkaka, traansportiin kedelmeride dutuunuudiigi zorigtoigoor uudalza tedeniigi ynen zyrkenees bolşoviigiin eeree şyymzeliin galaar şataaka keregtei" gesen baina.

TK-iin ene zaabariin tula ederees ederte temeceke keregtei. Manai erke baidal deere abaad yzebel gol asuudalnuudiin negen bol namiin Leeninii yndesenii bodolgiigi zeb jabuulka asuudal men ba enyyniigi toiruulan angiiin temecel aikabtar kurcaar ergedeze baina. Paravoozniguudiin yyrte yn desen sojoliin baiguulaltiin zorilgo bol çukala zyil bolzo kelcegdesen ygei ba yiledberiee yndesezeryylke kemzee tus yyrte yle cegnegdeke josoor tabigdasan. Zişeelbel tus kolegtiiv dotoroo 118 kedelmeriçedees buriaaduud miil 3 kyn ba negeç buriaad maşiniist ygei baika jum.

Zarim negen buriaadiin eceeniigi ileryylkedee, teden kedelmeriees zugadana, kedelmerileke durani ygei geke zergeer sedelge gargana. Buriaadiin kedelmeride jamar erke baidal olgoson bainab? geze asuuka bol, enyynii zeşeede maşiniisiin tusalagça, buriaad komuniist Galiişoov gegçiigi ababal iime baika. Ene jiree edii cagiin maşiniist aad temer zamiin traansportaas gargaza maşiniistiin orondo şoofer bolko bodoltoi baina. Juunda? Paravoozniguudiin namiin yyr ene nekeriigi kemyyzyylze, eder byride komuniis neleeniigi tyynde nebteryylze çadaa ygei. Goliişoov namiin daabri ygei, yyrees tasaraa, enyynii yreer busadiin neleende oroson baina. Kedelmeride zalkuu kandadag jere kelekede samuu jabadaliin zamda oroson baina.

Gadana, Goliişoovto namda tus karşa eldeb sanaluud teresen baika.

Odoo ceberlelgiin yjede Goliişoov eeriingee alduugi cem medereze yiledberiee orkikoo bolison ba paravoozniguudiin yyr bol nek. Goliişooviigi erkim maşiniist bolgokoor ujalga ababa. Caaşaa parabooznigu udiin yyriin urida yiledberiee yndeseziryylke talaar tonç çukala oiriin zorilgo tabigdasan baina.

Tyynii caana namiin niitiin kedelmeri bol paravoozniguudiin yyrte jike sula jubuulagdasan baina. Traansport deere kedelmeriçediigi sojol bolbosoroliin ba niitiin nebterliin kedelmerieer kangakaar erke baidal baina. Sain klyyb bii muu bişe cecegligbii Enyyniigi namiin yyr eesediin olzodo kereglеze çadana ygei.

Ynendee temer zamiin traansportiin cereglig bol kedelmeriçediin amaraka gazar bişe olzo biderkiin oron bolson baina. Tyynii koorondo kyn byriin 1 tek 20 men. telеke josotoi ba kerbee negen kedelmeriçen ger dotoroo 6 amin baibal cecegligte orokiin tula kedii menge teleke josotoi bolnob. Enyynees koişo ceceligiin ba klyybiin kedelmeriigi yndeseerni şinedken baiguulka keregtei. Kedelmeriçenii taliigi karaka josotoi.

Buriaad—Mongoliin namiin emkide paravoozniguudiin namiin yyr bol ceberlelgiigi tyryylen dyyrgezei. Ceberlelge engeresenii dyn iime baina: Ceberlelgiigi engeresen 96 kynii 16 kyn juu ali, 16,6 kubini gargagdaba, kandidaadta şilzyylegdeseni 9 kyn juu ali 9. 3 kubini bonlno, saişaan dagagçadta şilzyylegdeseni 2 kyn juu 2, 08 kubi bolno.

Ede namiin zergede baiza zokiko ygei ba yzel surtaliin talaar beki busa etegeedneriigi ceberleed baikadaa paravoozniguudiin namiin yyr bol byke kyçen ba çadalaa BK (b) namiin TK—iin ba AKS—iin temer zamiin traansportiin kedelmeri gargasan togtoolnuudiigi kodoto azal kereg deereni bejelyylke tukai kanduulza socialiis mericee ba udaarniguudiin yndesen deere kedelmeriee şinedken baiguulza urigçaa şinenyyd ilaltanuudta dabkika bolzoi.

Zyyn sibiirte namiin emkiiin ceberlelge jaaza engereze bainab

Mozkvaa, 10 (T). „Praavdiin" sovkooz Zyyn Sibiirte namiin emkiin ceberlelgiin jabaca tukai Erkyytskees medeecene. 34 yyrnyyd te ceberlelgiigi engeresen 1291 kynyydees namiin zergees 227 kyn gargagdaza, 179 kyn kandidaadta şilzyylegdesen ba 41 kyn saişaan dagagçadta şilzyylegdebe. Kizaarta angiin karşa, erketenii dainii yjede Uraal ba Baruun Sibiirees naaşaa zugadaza jiregçed cagaan gvardiin baandanuudiin karijaatan ete geedyyd eceen bişe suusan ba teden namiin emkiiin angiin seremziin mokoogi keregleze namiin zergede şurgasan baina. Zarim yjede ceberlelgiin komiis bol eeree şyymzeliigi emkiteigeer kabçaka, busad etegeediigi ileryylgede karşa kandaka jabadaluudtai dairaldasan baika jum.

Byke kolboonii altanii aza yiledberiin akadeemikiin yyrte, tende ceberlelgiigi engersen 74 kynyydees 25 kyni gargagdasan ba edenii 20-oos ilyyni cagaan cereg te alba kiisen baiba, byleg styydeentener komiisiigi katuurkana geze zemelen kelesen baina. Ilerseni: ene byleg (gryype) olon zilees koişo ynendee baruunii oportuniis emki baisan ba altanii aza yiledberi tukai namiin togtooliigi savotaazlaza, engiin-arindaatoriin bolgoko sanal baisan baina.

Ceberlelgiin komiisiigi esergyyceze tyynii kedelmeriigi buzarlakiin zorilgoor zarim namiin emkiin ketelberilegçed bol neemel kelesen faagtanuud baina.

[illegible]

Remzavood deere

Osoldol tasaldaluudaa daiçalkii josoor usadkaza aavgusta sarada amzaltiigi dabaka

3 dugaar proraab kozomdoko joso ygei

Deede-Ydiin PVRZ-iin barilga deere çukaliin çukala salbari bolko 3 dugaar proraab pyynkete bol ijyyli sarada barilga - sangiingaa tesebiigi araikan geze 27% gyicedkesen baika juma. Ene metiin çukala salbarinuudiin kamagiin syylde çagtagaldaza baikada PVRZ -iin barilga sangiin teseb araikan 60% gyicedkegdekiin kamta kedelmerîçenii kyçeer ker zerge kan gagdasan baigaa jumaab geed bai caabal 80% kangagdasan baina.

Gekiin kamta, deere dursagdasan 3 dugaar proraabpyynketiigi abça yzebel, proraab nek. Mazyryyk ba namiin yyriin sekritaar nek. Zaaks gedegiin kelesenees baicaabal, tus pyynketiin kozomdoson jabadal bolbol mikanizaaçiin keltes teeberi ergedeg bariigiin mikaniizm (podjoomnig), traa nsport zergiigi baiguulkadaa buruugaar baiguulsan deerees kedel meri tasaldaka jabadaluud tokiool doson deerees 3 dugaar pyynkete tasaldalda unaad baina geze medyylne.

Gebeç, eesedee ene metiin zyi lyydiigi ertenees zailuulkiin uçaraa josotoi kemzee abaa ygei bai sanii gem men bolno beze.

Kedeenees barilgada jiresen kedelmeriçediigi bekezyylkiin uça raa abtaka josotoi çukala kemzee nyydiigi abaa ygei baisanaas ijyyli sara dotor 101 kyn eesedee buca san baina. Zişeeleed abaad yzejel daa. Ijyyli 21-nii eder 1033 kedel meriçed toologdozo baisan aad, ijyyliin 31-de 814 kyn yldesen baina.

Iigeze kedelmeriçenii urasan garça baikada tyynii uçar şaltagaaniigi ongolon keleze çadaka kyn ygei. Enyyn tukai mestkomiin tyryylegçe nek. Miliaajivç amaa angaigaad suuza baina. Namiin yyriin sekritaar nek Zaaks tailbari ekeni:

— Ene asuudalaar nocoldood yzee geeçebdi. 60 kyn garça jabaçoo, enyynii 40 buriaad.

Juunda iigeze kariuu kelebe gei çe be gekede.

— Buriaaduudta kynde kedelmeri baigaa geeçe aa juu. Tiigeed Ie jabaçoo geeçe ka.

Ime tailbari bol, jamarç, şyym zelelde teseke ygei beze. Baicaagaad, nege biçiikan caaguur ukaçalaad yzebel, kedelmeriçediigi yiledberiees tuusan jabadal bol kedelmeriin kyndees bişe Karin neker Staalinii zurgaan zaabariigi kereg deere bejelyylke jabadal tui liin muugaar gyicedkegdeze baina.

— Kedeenees jiresen kedelmeriçedte baira baidaliigi emkidkeg deze egtene ygei.

— Kedelmeri deeree kedelmeriin kyçiigi kimgadaka gamnakiin uçaraa azaliigi mikaniziruulka jabadal tukai kemzee abtadag ygei.

Enyynees gadana tus proraabiin kariaata gabşagaiçuud juu kelen gekede, eesedingee calinda çamarlasan janzatai baina. Tyynii gol şaltagaan jumbe gekede kei delmeriin tasaldaka jabadaluud cag yrgelze tokiooldodog deerees calinii unaka jabadal men bolno.

Zarim edert 200 kiirpiice tabiad enzekeç jabadal, tokiooldoko juuma—geze erkim udaarnig Çiçyylin gegçe jarina.

— Juun deerees kedelmeri tasaldaka jabadal tokiooldonob?

— Byke kedelmeridee kaltad gesen juumiigi enee „baga" bujuu „eede ygei" geze kandaad, kemzee abadag ygei baisan deerees kedelmeriin tasaldaka jabadal tokiooldono. Zişeeleed yzebel, çuluu kirpiice tabigçadiin azaliigi emkid keze çadadag ygei baisanaas zeegze egegçed ba çuluu tabigçad ko jorlin azalda zabsar garaad negeni negedee saatuuika jabadal to kiooldono.

Enyyn deerees baicaabal, PVRZ -iin yndesen salbari bolko 3 dugaar proraabiin kedelmeride tokiooldozo bykii zyilyydiigi usadkan şine şine ilaltanuudiigi dabakiin telee çukala kemzee abka uçartai. Z. Baldanzabon.

1932-33 suralcaliin zil dotor namiin gegeereliin eregedkeliin dyngyyd tu...

BK (b) Namiin Burmozkomijin tebçoonii togtooloos

Maarks Leeninii kemyyzeliigi ergedkeke keregte namiin emki bol engeresen ziliinkiees karaaduulakada ene egeliin yjede nileed jikeken daabarinuudtai namiin gegeereled kamta 14874 kyn kanduulaqdasan tedenees namiin geşyyd 3342 kyn, kandidaadnar 2314 kyn, zeseete surguulinuud (koto, selenge) emkidkegdesen propogandiistanariin zarim mitoodikiin ketelberi saizaruulagdasan, tioriiigi praagtiktai zeb kolboko jabadal men saizaruulagdasan ba zarim tuskai sain zeseete yzegdeliigi suralcalda ba aza yiledberinyydte yiledberiin tesebyydiin gyicedkelde karuulsan baina (koto, kori ba busad)

Enyynii kazuugaar Mozkomiin tobçoon bol namiin gegeereliin ergedkelge egeliin yjede kangaltatai ygei deere toolono. Zarim olon aimaguudta (Bookon, Zakaamin, Bargazan), engeresen suralcaliin zilde Maarks—Leeninii kemyyzel ogto ergegdesen ygei.

BK (b) Namiin Mozkomiin tobçoonii togtookoni:

1 Namiin Kotkom, aikomuud—raikomuudiigi ujalgalkani: Caaşadaa namiin gegeereliin kedelmeriigi ba tyynii byrideliigi yndeseereni saizaruulza, yiledberiin eldeb teriiin ba tyynii byke baidalnuudiin janziigi byridken yzekiin yndesen deerees suragçadiigi ilgabarilan karaza elsyylke. Enyynee gyiced bejelyylkiin uçaraa şine suralcaliin zilde beledkeke byke yjiin kugacaa dotoroo yzekeer ba tus niitiin nebtereliin kedelmeridiin cag bolzor dotoroni delgeryylke keregtei.

2. Socialiis baiguulaltiin odoo yjede namiin gegeereliin jike zoriigotoi asuudaliigi oportuniis josoor yje cegnesenii yreer, namiin edebkitediin aimagiin suralcaliigi tasalduulsanii tula, egeliin yjede Maarks—Leeninii kemyyzeliigi tasalduulsanii, tula, ene talaar jamarç ketelberieer kangasan ygein tula Bookonii, Bargazanii ba Ekired—Bulagadiin aimaguudiin sekritaarnarta dongodolgo sonoskoko ba tedende uridçalan mederyylkeni kerebee oiriin cagaa zunii yjede namiin suralcaliigi saizaruulan zasakiin talaar eris kemzee abaa ygei ba tyynçelen şine suralcaliin zilde beledkee ygei bol Mozkom namiin şataar ylemze katuu kemzee abka josotoi bolno.

3. Byke aikomuud—raikomuud ba kotkomdo duradkakani: zunii yjede namiin gegeereliigi emkidkeke ba sergeeke talaar tonç eris kemzeegi 10 konogiin bolzor dotoroo abça, kolkooz brigaadada aza yiledberi byride zunii majagiin suralcaliigi emkidkeke jabadliigi kyceke ba kedee suurin gazaraa suralcaliin kedelmeriigi tasalduulan ygei jabuulka, namar boltolo ene kedelmeriin biçiikanç zogcooko ygei, enyyntei kamta egeliin yjede kedelmerilze bai san dykerigyyd eesedingee egel yzeke programaa gyiced dyyrgeed zunii curalcaliin majagta oroko keregtei ba enyyni komuniistnar edebkitei nam ygeiçyydiigi bygediigi kanduulkiin tula kemzee abalcaka.

4. Aikomuud — raikomuudiig ujalgalkani: namiin gegeereliigi ke telberilke ketelberiee şinedken baiguulza, gol zoriigoo toogiin tula, namiin gegeerelde kedii çinçen kandasanii tukai kanduulka bişe, ilangajaa kedelmeriin çanariin tula ba suragçad bol prograamaa, namiin taagtikiigi, manai urida odoo yjede tabigdaad baisan zorilgonuudiigi saitar oilgon medekiigi kyseke. Ene zorilgonuudiigi gyicedkekiin uçaraa jaa jiike josotoib gekede, en tyryylen eeeen dykerigyyd ba surguulinuudtai baika, zygeer erkim sain propagandiistnartai baika ba namiin geşyyd, kandidaadnar bol ulas teriin talaar sain zebsegzesen, kedelmeriin dyrişelees tasaraa ygei, eeriingee yyriin urida nam ba zasagiin gazaraar tabigdasan zorilgonuudiigi too medeke ba tyynee miil medekeer kizaarlaka bişe aza yiledberi, kolkooziin azalda bodoto deereni bejelyylze çadaka, eesediingee oilgosoniigi caaşaa nam ygei kedelmeriçed ba kolkoozçonii mederelde nebteryylke bolko josotoi.

5. Namiin TK-iin ba TKK-iin janvaariin pleenymiin togtooliigi, kol koozçon—udaarniguudiin kuralduu diin togtooluudiigi zeblen taniiculza bejelyylke jabadalda zeb tan sula faagtanuudiin niiur deere baisaniigi karaadaa abaza Mozkomiin raikomuud ba kotkomdo du radkakani: ene zunii yje dotoroo tus togtooluudiigi byke komuniis tanar, komsomoolçuud, kolkoozçon ba emçeten bol yzen tanilcaka jabadaliigi emkidkeke talaar kemzeegi ton eriseer oiriin cagaa abka. Pleenymiin togtooliigi zeb len tanilcaka ba bejelyylketei kamta dooro dursagdasan zorilgonuudiigi bodoto deereni gyicedkelgede sanalaa kanduulka gebel: teeknikiigi şudalkiin tula komuniistnariin avangaardiin yyriigi deeşelyylke, byteesen azaliin çanariigi saizaruulka, ynigi kimdaruulka, azaliin byteeciigi debzyylke, ebese—tariaa kuriaalganuudiin kampaaninuudiigi erkim sainaar engergeke ba socialiis mal azaliin zorilgonuudiigi gyicedkeke.

6. Propagandiistnariin uraska jabadaliigi boliulkiin uçaraa ştaa diin propagandiistnariigi tere ke delmerideni 2 zilees naaşa bişeer bekezyylkiigi AK ba RK gi ujal...galka.

Ştaadiin ba Ştaadiin bişeç bol propagandiistnariin eeriin tuskai kedelmeriigi tyynii gol namiin daabari geze toolko. Propagandiistnariigi bekezyylke tukai kizkomiin ba Mozkomiin togtoolnuu diigi kazailgasaniigi Agiin, Bargazanii, Alairiin namiin aikomuudta zaaka. Caaşaa Mozkomtoi zebşeel ygeigeer propagandiistnariigi tus kedelmerieees abka ygeigi byke AK ba RK-te duradkaka.

7. 1933-34onii suralcaliin zilde, ulas teriin teooriin talaar eşee gyiced beledkel ygei komuniistnariigi ba kandidaadnariigi namiin suralcalda ujalgiin josoor kanduulka. Engersen zilde namiin suralcalda ekeneriigi kanduulka jabadal jike sula (ilangajaa zyyn aimaguudta) baisaniigi temdegleke zuuraa aikomud ba raikomuudta duradkakani: suralcaliin ene zilde suralcalda ekeneriigi deede zergeer kanduulkiin uçaraa tuskai niitiin nebtereliin kedelmeriigi delgeryylke.

8. Komsomooliin emkiin ulas teriin gegeereliin sula asaniigi ka raada abka zuuraa, VLKSM-iin Mozkomdo duradkakani: Mozkomiin sojol surtaliin keltestei kam...

...ta 1933 ondo niite kor...dunda ulas teriin suralc...gedkeke tukai oocotoi...diigi oiriin cagaa zeb...cuulka ba enyyntei kam...aar komsomooliin gege...kidkeke ba bekizyylke...ilangajaa sanalaa tabika...

9. Namiin ceberleigiin tei ba engergelgetei ka...miin geşyydiin ba kandi...ulas teriin—yzeliin kem...şelyylkiin uçaraa AK...duradkakani: zunii yjiin...dotor ystaav ba progra...ilangajaa kandidaadnarii...namiin çukala togtoolnu...zen yzeke jabadaliigi...enyygeer namiin ceber...cotoi zoriigonuudiigi...namiin emkiin ba nam...diin kandaliigi emkilke.

10. Zunii yjiin kugac...moziin, kotiin ba aimagt...idebkitediin teooriin s...emkidkeze, odoo yjede...kai gol asuudalnuudiin t...ce ba iledkel tabilgaar,...rajoonuudta Mozkomiin...taliin keltesiin dergedeki...gryypiin geşyydees teo...kelteigeer tesebçelen yr...dee gargaka jabadaliigi...

Redaagtar S. Şiraboon.

MEDEECEL

Aavgustiin 13-nii oroin 6 cagta „Ulaan Str... geze klyybte, BK (b) Namiin yyriin sekretaar... komsomooliin yyriin sekritaarnuud, yiledberiçenii... liin kedelmeriçen, raboo̧çkom, meestkom ba ... soninii redaagtarnuud bolon kedelmeriçen biçeg... zebleen bolno.

Zebleke zyilni:

1. Komsomooliin, yiledberiçenii ebleliin emk... ba kedelmeriçen biçegçediin namiin ceberlged... baadaka tukai (iledkelçe nek. Aliipov).

BK (b) Namiin Kotiin komiteet

Kiliin caana

Aangaliiin fiirmenyydiin aagintiigi tyyrcees celebe

Loondon 8 (T). Tyyrcees „Viikkers Limited" „Armotroong Viikkers" ba „Markoniiin Kampaaniiin" teleelegçe—Liinderiigi celesende soninuud bodoloo jikeer tabina. Liinder Aanglida cagzuuraar oldosonii syyleer ijyyliin 31-de „Viikkersiin" direegtor—generaal Kiiksiin ydeçelelgeteigeer Staambylda busaza jiresen, tendees Akara odoson. Tiigebeç, tere (Liinder), politiciin zakiraltiin josoor Ankara keremegçe udal ygei Stambylda bycaka baisan. Bucasanii syyleer poliiciin aagentanuudiin ydeçelelgeteigeer kiliin caana celegebe.

Surgagçadiin kongrees soveediin diligaaciigi nekediin josoor ugtaba

Pariiza 8 (T). Olon ulasiin gegeereliin kedelmeriçediin kongrees deere soveediin teleelegçed Şaackii, ba Litviin internacionaal duulalgaar ba „soveeduud man dag!" geze duuriaalgaar ogtogdobo. Internacionaaliin tyryylegçe sekretaar eeriingeeu ygee dotor SSRK-iin surguulinudta erkiledeg pidagoogiin kedelmeriin turaçal tukai kelebe.

Surguuliiin suragça—reformiis profkolboogiin geşyynii kyy—„Surguuli ba dain tukai" raanort tunkaglan kelebe, tere raaport dotor gancal SSRK faşiizm ba dainda zerike ynen temecel erkildeg geze kelene.

Japoonii soninuud ygee aldana

Tokioo, 11 (T). Zarim soninuud eli niuurnuud deere ceregiinkidiin (japoonii—Red.) dunda ene geseer KZTZ-iin tukai kelceegi tasalkiin çukala tukai sanal kyçelegdeze baisani medeecene. Soninuudiin ygeer, ede ceregiinkid KZTZ-gi kudaldaka tukai soveediin duradkal bol tabanziliin tesebte tusatai gegze toolno. Men edel soninuudiin medeeceleer, kerbee ede kelceenyydiin jamarç yre ygei gyi bol ene kelceegi soveed za gaj jikeer koişoluulkiigi kysene gene.

Japoonii ceregiin miniisteriin zanalga

TOKIOO, 11 (T). Japoonii cere giin miniistr japoonii ceregiigi koito Kitadaas Jike kitadiin kana da tatalgiin aavgustiin 7do dyyre seniigi medeecekelei kamta, Japoonii ceregiin duratai cagta, ker bee kitadiin Manzuu-Gogiin bejee daasan erke ba ebiin baidal dani ajuul yzyylbel juu aii ebiin baidalda zerike jabuulga gargabaasani" josotoi kemzee abça caka giigi tuskailan ileçelne.

Jeen doosoo mukarizai

TOKIOO, 11 (T). 100 jeeniin ynii 27 doollarto bolosonii şaltagaan jikenkidee tyykei torgondo Ameerikada şine tamuuzanii tariifiigi baiguulsanaas bolson. Japoonii baankiin medeegeer ijyyli sara dotor aza yiledberide 49 mi lioon jeen ijyynide 89 mil. baisa nii orondo gargaba. Kitadta japo ndo zerike boikoodiin yrgelzelze baisanaas mil baisan japoonii bo rakooduudiin tonaanzni urgazai.

Издательства „Бурправда" и „Унэн", Бурлито № 32